

Ärende: VN/1972/2020

Begäran om utlåtande om ett utkast till statsrådets utbildningspolitiska redogörelse

Lausunnonantajan lausunto

Allmänna kommentarer om redogörelsen.

Det är alltid viktigt att titta tillräckligt långt framåt i tiden när man stakar ut nya riktlinjer. Många saker fungerar fint i Finland men det finns alltid rum för förbättringar. Fastän man ser till behovet i hela landet får man inte glömma bort de regionala behov och de regionala skillnader som finns. Utbildningspolitiska redogörelsen har stark betoning på barn och unga och möjligheter till studier och ett gott liv. Positivt i redogörelsen är att utbildningsbehoven på båda nationalspråken tydligt poängteras.

Kommentarer till kapitel 2. Vision/mål – utbildning och forskning mot 2040-talet

Målsättningarna för år 2040 i den utbildningspolitiska redogörelsen är mycket ambitiösa. För att förverkliga målsättningarna krävs förutom kunskap och mod även förändringar i finansieringssystemet, lagstiftningen och i strukturer inom hela bildningssektorn.

Finansieringen bör vara tillräcklig och en basfinansiering som inte konstant kräver ansökan om projektmedel bör tryggas. Alla kommuner har inte samma möjligheter och resurser att konstant söka projektmedel. Vid planering av nya verksamheter för kommunerna bör man ha en god beräkningsgrund av de verkliga kostnaderna som uppstår. En tillräcklig statlig grundfinansiering bör alltid tryggas.

.

Kommentarer till kapitel 3.1 Småbarnspedagogik samt förskoleundervisning och grundläggande utbildning

Småbarnspedagogiken, förskole- och den grundläggande undervisningen bör granskas som en helhet och ett utökat samarbete mellan dessa är önskvärt. Överlag eftersträvas ett högre deltagande i småbarnspedagogiken vilket kan vara en bra sak. I Jakobstad deltar en hög procent av barnen i årskullen i småbarnspedagogiken och bland 5-åringarna deltar över 90 %. Överlag borde familjerna

ha en möjlighet att delta i småbarnspedagogiken på det sätt som bäst betjänar den enskilda familjen. Samarbetet med förskolan bör utvecklas och försöket med en tvåårig förskola blir intressant att följa. Försöken med gratis småbarnspedagogik bör ännu utvärderas vidare och finansieringen av detta kan bli en utmaning för kommunerna. Familjedagvård och gruppfamiljedaghem håller på att helt falla bort.

Utmaningen i Jakobstad är de minskande undervinningsgrupperna inom den grundläggande utbildningen. Dethär ställer stora krav på finansieringen av verksamheten för att kunna trygga en likvärdig utbildning. Även invandrarelevernas behov bör sättas i focus. För närvarande ordnas många former av utbildning för invandrarna. Ett enhetligare system vore att föredra. Detta kräver ett större helhetstänk och en större flexibilitet.

Strategier för den digitala utvecklingen inom den grundläggande utvecklingen kunde göras på en nationell nivå.

Kommentarer till kapitel 3.2 Andra stadiet

Stora förändringar är på gång genom den utvidgade läroplikten. Ett större samarbete krävs inom hela andra stadiets utbildning. Den studerande bör sättas i centrum för utvecklingen och flexibla studiealternativ erbjudas. Det är dock viktigt att komma ihåg att både gymnasieutbildningen och yrkesutbildningen är experter inom sitt område. En sammanblandning av dessa är inte att föredra. Här bör man även beakta de regionala skillnader och behov som finns i vårt land. Samarbetet mellan arbetslivet och gymnasieutbildningen bör intensifieras. De digitala tjänsterna och digitala inlärningsmiljöerna behöver utvecklas.

Elevhälsotjänsterna bör utvecklas och garanteras. För närvarande är den statliga finansieringen för liten.

Kommentarer till kapitel 3.3 Högskolor

Målsättningen att minst 50 % av unga vuxna ska avlägga en högskoleexamen år 2030 är bra likaså att övergången från andra stadiet till högskoleutbildningen sker mer flexibelt. Internationella sakkunniga kan med fördel användas i högskolorna.

Kommentarer till kapitel 3.4 Vetenskap och vetenskaplig information

-

Kommentarer till kapitel 3.5 Fritt bildningsarbete

Betydelsen av ett livslångt lärande bör ännu tydligare lyftas fram i rapporten. Den fria bildningen är en viktig aktör för att stärka den enskilda individens möjligheter till ett livslångt lärande. Den fria bildningen är även en viktig aktör för att stärka den åldrande befolkningens digitala kunskaper.

Den fria bildningens roll vid anordnandet av språkundervisningen för invandrare bör preciseras.

Kommentarer till kapitel 3.6 Kontinuerligt lärande – lärande under yrkeskarriären

-

Kommentarer till kapitel 3.7 Undervisnings- och handledningspersonal och övrig personal

Tillgången på behörig personal är alltid viktig. Utbildningen av lärare på alla stadier bör utvecklas och tillgången garanteras. Behörighetskraven bör utvärderas inom alla olika stadier. Behörighetskrav borde inte ställa hinder för samarbete. Viktigt att den svenskspråkiga lärarutbildningen utvecklas parallellt och med samma kvalitetsmått som den finskspråkiga. Ledarskapsutbildning är viktig inom alla stadier.

Kommentarer till kapitel 3.8 Konst- och kulturföstran och -undervisning och grundläggande konstundervisning

Tillgängligheten av grundläggande konstundervisning bör stödjas regionalt, för alla befolkningsgrupper och på båda nationalspråken. I utvecklingen av konst och kulturföstran bör långsiktighet i verksamheten och en tillräcklig finansiering tas i beaktande.

I de enskilda kommunerna kan med fördel sektoröverskridande projekt stödjas där hela bildningssektorn medverkar. Det är viktigt att konst- och kulturföstran har en tydlig roll inom hela bildningen..

Kommentarer till kapitel 3.9 Studiestöd

-

Kommentarer till kapitel 3.10 Utbildning på svenska: situation, mål och åtgärder

Det är viktigt att utbildningen på svenska kan utvecklas parallellt med den finskspråkiga i enlighet med redogörelsen. Det är viktigt att de regionala och lokala språkförhållandena tas i beaktande vid uppgörande av nationella strategier.

Kommentarer till kapitel 3.11 Lärande och studievägar för personer med invandrabakgrund

Redogörelsen lyfter upp de utmaningar och möjligheter som finns för personer med invandrabakgrund.

Genom flexibla och individanpassade lösningar kan studiestigen för personer med invandrabakgrund tydliggöras och spöras. Integrationen i samhället går via utbildning och arbete. Det finns många aktörer som bedriver språkundervisning för invandrare. Ett förtydligande om vem som anordnar vad kunde hjälpa utbildningsanordnarna.

Kommentarer till kapitel 4. Situationsbild och centrala förändringsfaktorer för utbildnings- och forskningssystemet. Skriv vid behov endast ett koncist allmänt utlåtande om kapitlet, och i detalj endast de viktigaste frågorna som ska kommenteras eller som eventuellt saknas.

-

Levander Jan
Staden Jakobstad